

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Izimno stanje na Spodnjem Štajerskem.

Le razmerno ozka struga Save loči Štajersko od Kranjske, na levem in desnem bregu te krasne reke biva jeden in isti narod, v jedne in iste državi, voli poslance v isti državni zbor in zakoni, ki se izdajajo, veljavni so takraj in onkraj Save. In vendar kolika razlika, če prekorači človek kranjsko mejo in stopi na tla zelene Štajerske!

Pri nas svobodno vohajo trobojnice, v Štajerski ni mesta niti cesarske črno-žolte zastavi, kakor nam kaže zli dogodek zadnjih dni, v Štajerski je v uradih, po pisarnicah vse drugačna praksa, drugačna pa tudi v javnem in socialnem življenju. Narodnjak, posebno v nekaterih mestih, ni nikdar varen pred napadi in demonstracijami, naši duhovniki se zasramujejo, učitelje miti in bega nemški šulverein, kmete hujskajo in motijo nemški farizeji in pismouki, vsakovrstne spletke se snujejo in izvršujejo proti naši stranki, z jedno besedo, vse je tako, kakor bi človek prišel pod drugega cesarja, v kronovino, v katerej ni vse tako, kakor bi moralo biti.

Kako se čudno postopa v Štajerski, na to opozoril jo državni poslanec g. Božidar Raič v seji v 21. dan marca t. l. Rekel je mej drugim: „Jaz opomnim, da se že veliko let **nobeno** profesorsko in tudi **nobeno** ravnateljsko mesto na spodnjem Štajerskem ne razpisuje, ampak „brevi manu“ oddaje. Pravi se: Pri nameščenju profesorskih mest bodo se posebno ozir jemalo na one, ki so slovenščine zmožni. Kako se bode to zgodilo, če se mesta na razpisujejo in ni kompetentov?“

Temu dostavlja zadnja „Südost Post“: Mi hočemo te besede vrlega poslanca osvetliti, ter glede Mariborske gimnazije dokazati, da so utemeljene.

L. 1875 prišel je g. prof. Lang na mesto g. profesorja Steinwendter-a, 1879 g. prof. Heigl na g. dr. Purgaj-a mesto, 1881 g. prof. Casper na g. prof. Zelger-a, 1883 g. prof. Biberle na g. Jetmara mesto. 1883 g. prof. Kristof, oziroma njegov sup. lent, kajti g. prof. Kristof bil je v Celji, nastavljen, sedaj pa je v Mariboru, a posluje še vedno na dekliškem liceji v Gradci.

Mi nemamo ničesar proti osobi teh gospodov, nam gre jedino le za načelo.

V Gradci razpisujejo se redno profesorska mesta, tako v preteklem meseci zopet štiri na I. c. kr. državni gimnaziji. Govori se, da jedno teh mest dobi profesor iz Maribora, drugo profesor iz Celja. A vsled tega izpraznjeni mesti se po stari razvadi gotovo ne razpišejo, marveč namestiti zopet „brevi manu“.

Zakaj to? Če je za Gradec dobro in umestno, da se razpiše natečaj za izpraznena mesta, zakaj bi isto ne bilo dobro za spodnji Štajer? Zakaj se s slovensko Štajersko inace ravna, nego z nemško? Zakaj se izključuje na spodnjem Štajerskem vsakršni natečaj za profesorska mesta? Ima li temu „pedagogičnih“ razlogov, ali

Načrt organizacije gimnazij določuje v §. 99, d. 2.: „Za izprazneno redno učiteljsko mesto, imajo prosilci . . .“ itd. in §. 101 d. 2.: „Deželni šolski svet odreja razpis mesta v uradnem listu kronovine in države in določi . . . šest tednov za natečaj“.

Po teh določbah ravna se pa v nemškem delu Štajerske, nikakor pa ne v slovenskem.

Če spodnji Štajerci od Gradca proč hrepené, če jim je Dunaj bliže nego Gradec, takoj začne jadicovanje, da hoté „raztrgati deželo“. A zakaj se s spodnjo Štajersko drugače ravna, nego z gorejjo?

Dolžnost štajerskih in sploh vseh slovenskih poslancev bodi, da od vlade zahtevajo pojasnila, zakaj se profesorska mesta na spodnjem Štajerskem javno ne razpisujejo, temveč kar brevi manu oddajajo, dolžnost jim je tudi postaviti se na noge, da se ta nedostatek, ta zloraba odpravi, da se bode redno, zakonito postopalo.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 14. maja.

Levičarji se dolgo neso mogli zjediniti, kaj bi naj počeli, da se rešijo iz blamaže. Kajti sami so najbolj čutili, da neso imeli nobenega pravega povoda k taki demonstraciji, ki se le obrača proti predsedniku. Ravno predsednik Smolka pa kaže levici nasproti veliko večjo prizanesljivost, ko proti govornikom večine. Tedaj so mu levičarji

storili pravo krivico, ko so izrekli svoj dvom nad njegovo nepristranostjo pri štetju glasov. Danes levičarjev še ni bilo v zbor, da varujejo nekak dekorum, jutri pa zopet pridejo. Predsednik je namreč po njihovej želji obžaloval, kar se je včeraj dogodilo, ker je ravnal po svojem najboljem prepričanju, v prihodnje pa bode pred vsacim glasanjem vprašal, ali želi kdo kaj omeniti. S to izjavo so levičarji zadovoljni, pa želé, da se obravnava o 6. poglavju obrtniškega zakona, o delavskih razmerah, še le jutri začne, kar se bode zgodilo. Škoda za čas, da se tako nepotrebno trati.

Govori se, da bode zakon o zgradbi železnice Ljubljana-Kamnik še v tej seji predložen. Za železnico od južne železnice do Rogatca pa g. finančni minister Dunajevski nema denarja, da si g. trgovinski minister priznava potrebo te črte in leži ves načrt izdelan v trgovinskem ministerstvu. Za gališke železnice pa nikoli ni zmanjkalo denarja.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 15. maja.

Naučno ministerstvo je odbilo pritožbi Niršavske in Duhovske občine proti ustanovitvi českih šol, kateri je zaukazal ustanoviti česki deželni šolski svet, ker se je po poizvedbah pokazala potreba teh českih šol.

Državni **finančni minister**, grof Kallay, pada se tudi letos na inspekcijsko potovanje v Bosno. Kdaj da nastopi svoje potovanje, še ni odločeno, a misli se, da začetkom junja. Kakor „Pol. Corr.“ javlja, podal se bode finančni minister naravnost v Novi, od tam pa v Bihač in Banjaluko, od koder misli napraviti več izletov na konji v okolico. Od tod pada se minister v Serajevo, kjer se snide s svojo soprogo, katera odpotuje direktno v Serajevo. Vračal se bode pa minister čez Mostar. Spremljal ga bode sekcjski svetnik pl. Asboth.

Vnanje države.

Lloydov kapitan Krilanović imenovan je prvim avstro-ogerskim odposlancem za **konferenco za stran Sueškega prekopa**, ki se snide 15. maja v Parizu.

V Belem gradu se delajo priprave za kraljevi odhod v Niš, kjer se v ponedeljek otvori **srbska**

LISTEK.

Knez Serebrjani.

(Ruski spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil I. P.)

(Dalje.)

XXIV. Poglavje.

Punt razbojnikov.

Poldrugo versto od mesta, kjer je bil napaden Maksim, sedele so tolpe oboroženih ljudij okrog vinskih sodov z izbitimi dni. Kupice in brezove golide šle so od rok do rok. Goreče grmade osvetljevale so njih mračne obraze, zmršene brade in razno-obrazno obleko. Bili so tu znani obrazi: Andrijuška, Vjaska in rudečelasi pevec; pa manjkalo je starega Koršuna. Pogostem so se ga spominjali razbojniki, nalivajoč in osušajoč kupice.

— Eh, — rekel je jeden, — kaj je neki sedaj z našim strijcem?

— Gotovo ga raztezujejo in rukajo za brado in lase, — odgovoril je drugi.

— A, gotovo nič ne izda stavec; še besede ne spravijo iz njega.

— Gotovo da ne, če tudi ga raztrgajo na kosce, on ne bode nič izdal.

— Škoda je sive brade! Pa naš ataman je lep! Sam je odnesel zdravo kožo, starca je pa pustil!

— Kakšen ataman je on! Mari je to za atamana, da za kakega tujega kneza gubi svoje ljudi!

— Vidiš, s knezom sta prijatelja! In zdaj, vidiš, sedita v jedne kočii. Nikar ne govori proti knezu, ako bode slišal ataman, potem te pa Bog varuj!

— Kaj je, če sliši; v zobe mu povem, da on ni ataman. Koršun je bil, kakeršen mora biti ataman! Čajte, on je bil Perstnju, kakor trn v peti, zato ga je pa nalašč izdal.

— Kaj, fantje, morda je pa on res nalašč izdal Koršuna.

Zamolko šepetanje nastalo je mej razbojniki.

— Nalašč ga je izdal, nalašč! — rekli so mnogi.

— Kak knez je to? — vprašal je jeden. — Začem ga drži? Ali pričakuje zanj odkupnine, ataman, ali kaj?

— Ne, ne odkupnine! — odgovoril je rudečelasi pevec. — Kneza, vidite, razžalil je car, hotel ga je usmrtiti; in knez je ušel od carja k nam, obljubil je: jaz vas sam popeljem v slobodo; jaz

vem, kje je carska blagajnica. Pobili bomo vse opričnike in blagajnico bomo odnesli!

— Tako tedaj! Zakaj pa nas ne pelje? Že tretji dan tukaj stojimo!

— Zato nas ne pelje, ker je naš ataman baba.

— Ne govori tega, Perstenj ni baba!

— Če ni baba, je pa še slabši. Morda on nas le slepi!

— Morda pa, — rekel je nekdo, — hoče on sam vzeti carsko blagajnico, a mi pa še vohali ne bomo od tega!

— Da, da, Perstenj hoče prodati nas, kakor je predal Koršuna!

— Pa ni na take naletel!

— Ali starca neče osvoboditi!

— Kaj se mi zanj brigamo! Mi tudi brez njega osvobodimo starca!

— In tudi brez njega vzamemo blagajnico; knez naj nas pelje sam!

In zdaj je ugoden čas zato: car je neki šel na božjo pot; v slobodi še polovica opričnikov ni ostalo!

— Zažgemo zopet slobodo!

— Pohijemo vse slobodske prebivalce!

— Proč s Perstnjem! Knez naj nas vodi!

skupščina. Ministri odpotujejo v petek, kralj pa v nedeljo.

Ruski poslanik v Teheranu pogaja se s perziško vlado zastran urejenja meje, ki se je pokazalo potrebno zdaj, ko je Rusija si prisvojila Merv. — V Petrogradu se delajo priprave za svečanost polnoletnosti carjeviča prestolonaslednika. Govori se, da bode pri tej priložnosti več političnim prognancem kazen popolnem, ali vsaj deloma odpuščen. Svečanost bode v zimskem dvorcu.

Francoski ministerski svet je sklenil nekaj čet iz Tonkinga počasi domov poklicati. Jednemu polku se je že dalo povelje vrniti se domov. Nek dekret predsednika republike zaukazuje, da se sestavita dva tonkinska domača polka s francoskimi častniki in podčastniki.

Švicarski zvezni svet se sedaj posvetuje o zakonu proti onim, ki ubeže v Švico zaradi umora kakega uladjarja.

Danes pojde **nemški** državni zbor na počitnice. Mej počitnicami bodo pa delovale posamične komisije, posvetovalce se o raznih predlogih, ki potem pridejo pred državni zbor. Po Binkoštih pride na vrsto v državnem zboru zakon o zavarovanju delalcev proti nesrečam, nekateri celo mislijo, da pride v tem zasedanju še delniška postava na vrsto, kar pa ni gotovo.

Brzobjavke iz Madrida poročajo celo vrsto atentatov na železnice v raznih krajih na **Španjskem**. Na železniški progi iz Reusa v Tarragono so bile potrgane šine, in v Kataloniji pri postaji Villanueva sta dve osebi prijeti, ki sta imeli pri sebi 36 dinamitnih datron. Nek telegram pa poroča, da je pod vozovi vagona, v katerem je bil predsednik ministerstva Canovas del Castillo, se razpočila dinamitna patrona. V nekaterih krajih se že baje opazuje gibanje Karlistov.

Predposvetovanja mej Anglijo in Francijo zaradi **egiptovske konference** se na boljši obračajo. Anglija je neki vedno voljnija ustreči francoskim željam, da se razširi program konference. Turčija misli neki tudi priznati to, kar se bosti Anglija in Francija dogovorili, in nekaj odjenjati od svojih želj.

Dopisi.

Od Drave 14. maja. [Izv. dop.] (Ferdinandova severna železnica in južna železnica.) Komur so razmere, nahajajoče se pri južni železnici, znane, priznati mora, da so jako podobne onim severne železnice.

Toda, zadnje se razpravljajo dandanes vsestransko in jako živahno, o onih južne železnice se molči.

Tarifi južne železnice so povsem jako podobni onim severne železnice; na promet osob so tako visoki, da višji biti ne morejo, za tovore so skoro jednaki, deloma jih celo prekosijo, kar more marsikateri tovarnar in trgovec ob južni železnici dokazati.

Zakaj se tedaj o tem molči? Ako Dunajski listi molče o krivicah, katere prouzročujejo pojedine železnice narodom, imajo zato znane uzroke; pisati ne morejo, ker so jim z zlatom usta zamašili, kakor je trdil Schönerer po vsej pravici. To pa ne velja o slovenskih časnikih.

Nas Slovence zanima pred vsem južna železnica, ta je ona, ki nas lupi in guli s svojimi tarifi, proti postopanju te so naperjene naše pritožbe.

Sicer se piše, da bode tarif za promet osob znižan za 40 %.

— Knez naj nas vodi! Knez naj nas vodi! — zaslišalo se je od vseh strani.

Kakor grom valile so se te besede od grmade do grmade, došle do najoddaljenjših grmad, vse se je vzdignilo, vse je zakipelo, in vsi so obstopili kočo, v katerej je Serebrjani sedel in goreče razgovarjal se s Perstnjem.

— Kakor hočeš, knez, — rekel je ataman, — jezi se, ali ne jezi se, a jaz te ne pustim! Jaz te nesem zato rešil iz ječe, da bi ti zopet nesel glavo na morišče!

— S svojo glavo smem storiti, kar sam hočem! — odgovoril je knez nevoljen. — Čemu si me osvobodil iz ječe, ko sedaj moram tu v nesvobodi sedeti.

— Oh, knez, čas je veliko vreden. Car se utegne premisliti, car utegne umreti; kaj se vse more zgoditi; ako mine nevarnost, pa pojdi z Bogom, kamor hočeš.

— Kaj se hoče, — pristavil je videč, naraščajoči gnev Serebrjanega, — morda ti je že bilo pri rojstvu zapisano, da bodeš še živel na svetu. Ti si jako krutega narava, Nikita Romanovič, a tudi jaz se trdo držim svojih mislij; vidi se, da je kosa zadela na kamen.

O znižanju tarifov za tovore še govora ni! Kaj pa bode s temi?

Ali se bode ljudstvo še z naprej tako neusmiljeno odiralo, kakor dozdej?

Kaj pa bode z osobjem južne železnice?

Ali bode vodstvo vendar jedenkrat začelo gledati na to, da se tisti uradniki in služabniki, ki poslujejo v Slovincih, naučé slovenščine?

V tem oziru se smelo trdi, da neso kulantni, ampak da so predrzno nesramni.

Evo dokaz!

Gospod M. pošlje vozniaka s sodčkom vina na kolodvor v Ptui. Napravi naslov tako-le:

G. Fr. M. . . ., posestnik na Hotunji, pošta Ponikva.

Železniški sluga ni vsprejel pošiljatve, ampak je odpisal:

Bitte die Adresse Deutsch anzugeben.

Mit Achtung

F. v. Klumb.

Magazins-Aufseher.

G. M. ustreže deloma zapovedi železniškega sluge in napiše naslov tako-le:

G. Fr. M., posestnik na Hotunji, pošta Ponikva (Ponigl) južna železnica.

Pa zastoj, tudi ta naslov ni našel milosti! Odpisali so možato:

Die Amtssprache ist hier die deutsche und ersuche ich Sie gef. eine deutsche Adresse zu senden.

Achtungsvoll

Neubauer.

Ali ni to „recht gemüthlich“? Kaj bodo gospodje rekli, ko bomo začeli terjati, da kondukterji imena postaj tudi slovenski kličejo v Slovincih, da se napravijo v Slovincih tudi slovenski napisi poleg nemških?

Iz Kočevja 12. maja. [Izv. dop.] Ako danes iz našega mesteca poročam, zgodi se to radi tega, da se častiti bralci „Slov. Naroda“ v novič prepričajo, o čemer se je nedavno že pisalo.

O času novačenja dospelo je v naše mestice par sto mladeničev, slovenskih in Kočevskih. Ne da se tajiti, da so prvi kaj lepe rasti in živega, veselega obnašanja, dočim so drugi jednaki zaspancem okolo lazili. Morda je bilo to temu uzrok, ker nismo smeli žganja piti, ker je sl. glavarstvo našim krčmarjem za omenjene dni ga prodajati prepovedalo. Toda bodi si ta stvar, kakršna si že hoče, fizično so Kočevjarji zelo zanemarjeni, slabotni, vidno je, da po deželnem šolskem nadzorniku g. Pirkerji nasvetovano radikalno sredstvo za zboljšanje plemena še ni v rabi.

Ali nas druge to malo briga, veliko več nam je na tem ležeče, da se c. kr. okrajno glavarstvo na njega naravno določeni, pravi kraj t. j. v sredino Kočevsko-Ribniško-Laškega okraja preseli in sicer v Ribnico.

Da je tam njega pravi sedež, se ne razvidi le iz geografične lege okrajnega glavarstva, ampak tudi iz žive potrebe, ljudstvu denarnih stroškov prihranjevati. To se slednji vsak trenutek lahko prepriča, ako le količkaj razumnega kmeta, obrtnika ali omikanca vpraša, vsak bode britko pritoževal se zaradi prevelike daljave c. kr. okrajnega glavarstva.

To trenutje so se glasovi razbojnikov razlegli prav blizu koče.

— V slobodo, v slobodo! — kričali so pijani razbojniki.

— Spustimo rudečega petelina v slobodo!

— Spustimo celo čedo rudečih petelinov!

— Osvobodimo Koršuna!

— Osvobodimo našega očko!

— Izvalimo sode iz kletij!

— Pograbimo zlato!

— Pobimo opričnike!

— Pobimo vso slobodo!

— Kje je knez? da nas pelje!

— Knez naj nas pelje!

— Ako neče, pa na trepetliko ž njim!

— Na trepetliko ž njim, na trepetliko ž njim!

— S Perstnjem tudi!

— Na trepetliko tudi s Perstnjem!

Perstenj je skočil s svojega sedeža.

— Kaj že zopet hočejo! — rekel je: — jaz že dolgo slišim, da se nekaj tam razgovarjajo. Lej, kako so se razvneli, ti vražji ljudje! Zdej jih sam zlodej ne ukroti! No, knez, nič se ne da storiti, zgodilo se je po tvoje; zdej te več ne držim: svo-

Tako smo se sedaj prepričali, ko so bili slovenski fantje v našem mestu, kako so se britko pritoževali zaradi velikih stroškov, katerih jim je novačenje prouzročevalo. Vsak moral jih je s tem tolažiti, da jim je boljše prihodnost obljuboval, to je o zračnih gradovih govoril.

Se ve da Kočevjarjem bi to kaj nemilo bilo, ako bi se sl. c. kr. okrajno glavarstvo iz njihovega mesta preselilo, to bi jih kaj skledo, ko bi ne mogli več tistih novcev služiti, katerih c. kr. politični uradniki skupiti dadó; toda njim v potolažitev in nam v žalost moramo reči, da so naše želje, želje slovenskega ljudstva v tem okrajnem glavarstvu, akoravno sti dve tretjini vsega prebivalstva, višjim oblastvom le kaplja vode v morji.

Domače stvari.

— (V Hrenovih ulicah) sedaj c. kr. erar na svoje stroške dela, oziroma poglobuje kanal, katerega je bilo že davnej prej treba poglobiti, ako se je hotelo, da ne bi stala zmirom meter visoka voda v kletih novega porotnega poslopja. A doslej bil je g. Gerčer še predsednik deželne sodnije in kar so inženirji in strokovnjaki rekli, ni veljalo ničesar, kajti umirovljeni predsednik Gerčer bil je jako grčav ter v jedno mer trdil, da mora Ljubljansko mesto poglobiti kanal, kar slej ne bi hotelo, ker je njemu zadostovala dosedanja globina kanala. Taka trmoglavost g. Gerčerja sicer ni posušila vode v kletih novega poslopja za porotnike, pač pa bode posušila dokaj več novcev davkoplačevalcev, kar bi, da se je kanal globil o pravem času, treba ne bilo!

— (Uzor prave Slovenke.) — „Savinjski Sokol“ v Mozirji poslal nam je naslednje pismo s prošnjo, da ga priobčimo v „Slov. Narodu“: „Slavni „Savinjski Sokol“! Čula sem podpisana, da nameravajo tukajšnje Slovenke omisliti si trak ter ga pripeti v dan blagoslovljenja Vašej zastavi. — Akoravno do mene ni prišel častni poziv, v ta blagi namen česa darovati, mi vendar poguma ne manjka sveto dolžnost slovenskega dekleta iz lastnega nagiba še pravočasno izpolniti ter priloženih 5 gl. za trak „Sokolske“ zastave darovati. — Ljubi Bog daj, da bi prelepa zastava Sokolovce vedno budila h krščanski slogi, pospešila društveni razvoj, izurjenost in omiko ter narodno zavest; očvrstila „Sokola“ orjaški pogum v obran mile naše domovine in narodnih naših pravic. — Ne vzemite mi za zlo. — Kar čutim, to povem, da vsigdar reči smem: „Slovenka sem!“ — Slavnemu društvu vedno udana J. P. Mozirje, dne 9. maja 1884.

— (Za istrski deželni zbor) bodo dopolnilne volitve namesto ovrženih gg. Šterka, Spinčiča in Križanca v 7. dan junija. Prvotne volitve se pa prično že v soboto, 17. t. m. in bodo 25. t. m. dovršene. Preverjeni smo, da bodo naši tamošnji prvoborci in vsi narodnjaki storili vse, da bode naša zmaga zopet sijajna.

— („Narodni dom“) na Ptui dobil je kljub ugovoru nemčurskega mestnega zastopa koncesijo za kavarno in krémo.

— (Učiteljske zadeve.) G. Fr. Lavrič imenovan je definitivnim učiteljem v Škocijanu na Dolenjskem. — Zrelostni izpiti na Ljubljani-

bodnemu svobodo, hodečemu pot! Pojdi k njim, reci, da jih pelješ v slobodo!

Serebrjani je vzdihnil.

— Da bi jaz vas peljal v slobodo? — rekel je: — rajši se pustim vam na kosce raztrgati.

— Ah, knez, vsaj na videz pokaži, da si pripravljen. Pijani so, jutri se streznejó in spametujó!

— Knez! — kričali so glasovi: — pridi ven, kličejo te!

— Pojdi ven, knez, — ponovil je Perstenj, — ako uderó v kočo, bode še hujše!

— Dobro, — rekel je knez, odhajajoč iz koče: — hočemo videti, kako me bodo silili vesti jih v slobodo!

— Aha! — zakričali so razbojniki: — prilezel je ven!

— Pelji nas v slobodo!

— Atamanstvuj nam, če ne natakemo ti zanjko na vrat!

— Tako, tako! — rjovel so glasovi.

— Pokorno se ti priklanjamo! — kričali so drugi: — bodi nam ataman, če ne, te pa obesimo!

— Za Boga, da te obesimo!

Perstenj, poznajoč nagli нрав Serebrjanega hitel je ven. (Dalje prih.)

skem možkem in ženskem učiteljski pričnó se v 9. dan junija s pismenimi nalogami. — Na Štajerskem imenovan je g. Mihael Levstik učiteljem pri sv. Mihaelu nad Mozirjem, g. Fran Dernaž pa podučiteljem v Slovenske Bistrici. — „Slovensko učiteljsko društvo za Koperski okraj“ ima 29. t. m. ob 9. uri zjutraj v Klanci občni zbor.

— (Vabilo.) Dne 8. junija t. l. ali na Svete Trojice dan, razkrila se bode v Št. Vidu nad Vipavo krasna spominska plošča slovenskega pisatelja, vikarja Matije Vertovca, in to po sledečem dnevnem sporedu: 1. Zjutraj slovesna sv. maša. 2. Po maši razkritje plošče s primernim govorom in petjem. 3. Položi se lavorikov venec na Vertovčev grob. 4. Banket. 5. Beseda, katero priredi Šentvidsko bralno društvo „Sloga“. Spored besedi se še objavi. K obilni udeležbi vabi najuljudnejše odbor za postavljenje M. Vertovčeve spominske plošče.

— (V Dekaniji-Pasji vasi) pri Koprju, kjer zboruje danes skupščina za Koprsko posojilnico in pa politično društvo „Edinost“, snuje se Čitalnica.

— (V Škocijan) na Krasu prišlo je preteklo nedeljo iz Trsta več gospodov obiskat slavno jamo in vozit se po pod zemljo tekočej Reki. Gospodje neso znali posebno dobro ravnati z ladjico, zadenejo ob skalo in pri tej priliki pade neki gosp. Marinič v vodo. K sreči je ta gospod dober plavalec in ko vidi, da je deroča voda odnesla ladjico, plava za njo in plava tako dolgo, da dospe do neke skale, na kateri je ustavi. V tem svojem nič posebnem prijetnem položaju spomni se na lovski rog, katerega je imel seboj. Začne trobiti in tako dajati znamenja prijateljem, kateri naposled tudi pridejo do njega in ga vzamó seboj. Sreča je bila, da je Marinič znal plavati, še večja sreča pa, da je imel lovski rog seboj.

— (Požar.) V Strasgonjch na Ptujskem polji pogorelo je v noči od 12 na 13. t. m. devet kmetskih poslopj.

— („Serajevski list“) piše o nemškem kulturtragerji zloglasnem Heydu: V naših krajih in v javnosti poznato je ime tega nesrečnega človeka, ki je v kratkem času prišel na jako slab glas. P. T. Heyde prišel je pred nekoliko leti iz Nemčije, kjer je veliko novcev nabral za nekaj samostan „Sion“ in s temi novci kupoval v naši deželi v Maglaji zemljišča, a tudi sam živel od teh novcev. Kar je brez dovoljenja predstojajoč duhovne oblasti hotel snovati nov duhovni red in ker ni hotel o nabranih novcih položiti računa — ustavil mu je že lanskó leto nadškof Stadler duhovno delovanje. Z odlokom Serajevskega sodišča seglo se je po njegovem imetku, proti njemu samemu pa se je pričela kazenska preiskava, katera pa se je zaradi pomanjkanja dokazov naposled ustavila. Heyde pa med tem ni miroval. Lani zakrivil je zločin na pravoslavnej cerkvi v Romanovcih, s svojim odurnim obnašanjem proti civilnim in duhovnim oblastvom, s svojim besnim fanatizmom izzazival je vedno bolj javno razdraženost, ter vznemirjal ves narod v okolici. Deželna oblast tega ni mogla trpeti in ko je prestal kazni zaradi zločina pri Romanovski cerkvi, odredila je, da se Heyde iztira iz Bosne. Heyde je proti temu uložil pritožbo, a med tem zakrivil novo nasilstvo. Vzel je zarubljeno živino prebivalcev v Mrčevici in na čelu nemških naseljencev napal hiše nekaterih prebivalcev v Mrčevici in razbil jih. Okrožno sodišče v Banjaluki pričelo je vsled tega novo preiskavo proti Heydu, ta pa sluteč, da bode obsojen, popihal jo je iz Bosne. Izdala se je naslednica („tjeralica“, Steckbrief), do sedaj brez uspeha. Taki so nemški kulturtragerji v Bosni! Nemška naselbina „Windhorst“ v Bosni je prava „šiba božja“ za vse sosede, ki neso nikdar varni pred nasilstvom nemških naseljencev, kateri nemajo pravih pojmov o imetku in lastnini, katerim je nepoznata sedma božja zapoved. Sosedjo pravijo, da bi bilo najbolje, ko bi se vsa naselbina Windhorst tako ogradila, da bi nihče iz te ograje ne mogel, potem bi zopet mirno živeli.

— (Oskrba ubogih v Avstriji.) Poročilo, izdano po statistični centralni komisiji, naznanja, da so števila gledé oskrbe ubogih v Avstriji v zadnjih desetih letih poskočila skoro za 50 percentov, kar ali kaže, da je ubožstvo naraščalo, ali pa, da je pomnožila se delalnost pomaganja. Oskrbnih zavodov je bilo dné 1. januarja 1873 leta 1059 s 27.539 ubožci, dné 1. januarja 1883 pa se jih je število 1515 s 35,348 vzprejetimi; ubožnih zavodov

število je poskočilo v tem desetletji od 7659 na 10.052, podpirancev pa s 160.215 na 207.542. Deleži, ki jih posamezne kronovine imajo pri javni dobrotelnosti, so jako različni. V Voralbergu pride jeden oskrbovanec na 85 prebivalcev, v Solnogradu na 106, na Českem na 913, na Kranjskem na 2281 in v Galiciji še le na 4737 prebivalcev. Poprek pride v Avstriji sploh na 622 prebivalcev jeden podpiranec v oskrbnem zavodu, na vsacih 106 jeden podpiranec v ubožnem zavodu. V isti meji so poskočili tudi troški v primeri pred desetimi leti. Na vsako glavo našega prebivalstva odpade 11 kr. kot letni donesek za oskrbne zavode, in 17 kr. za ubožne zavode, vsega vkupe torej za oskrbo ubogih 28 kr. v primeri pred desetimi leti, ko je na leto prišlo 23 kr. Jedno in drugo je malo, in ne moremo reči, da nas Avstrije ubožna butara preveč tare! Sicer pa je v tej statistiki glavna napaka ta, da ne loči razmer po velikih mestih in razmer po deželi.

— (Južna železnica.) Računski sklep južne železnice za leto 1883. kaže 1,795.024 gld. čistega dobička (v primeri z letom 1882 2,260.805 gl.) Dividendo se je določilo na šest frankov.

— (Razpisana) je služba učitelja ob jednem šolskega vodje na jednorazrednici v Draščicah. Plača 400 gld. in stanovanje. Učitelja na dvorazrednici v Dragatuši. Plača 400 gld. in stanovanje. Druzega učitelja na dvorazrednici v Vinici. Plača 400 gld. in stanovanje. Prošnje do 10. junija na okr. šol. svet v Črnomlju.

Telegram „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 15. maja. „Wiener-Zeitung“ objavlja mnogo odlikovanj kot priznanje osobam, ki so bile pri cesarici Mariji Ani. Med temi je dobil, grof Saracini veliki križ Leopoldovega reda, dvorni svetnik Ehmig red železne krone druge vrste, vladni svetnik Emminger, profesor Gussenbauer, sporednik Belgrado red železne krone tretje vrste, duhovnik Giovanetti viteški križ Fran Josipovega reda itd.

Razne vesti.

* (Pravoslaven — vitez zlatega runa.) Podeljenje zlatega runa rumunskemu kralju Karolu, je prvi slučaj, da je ta red dobil nekatolik. Rumunski kralj bil je sicer s prva katolik, a ko je postal rumunski vladar, prestopil je k pravoslavnej veri. Avstrija dosle ni podelila zlatega runa nobenemu nekatoliku, zaradi tega niti cesar Viljem ni vitez tega reda. — Španjska, ki ima tudi pravico oddajati zlato runo, ni bila toli kočljiva, kajti mej španjskimi vitezi zlatega runa nahajamo 11 protestantov in dva mohamedanca.

* (Močan potres) razrušil je streho pravoslavne cerkve v Krevasi na Turškem in podrl več magacinov v Pandermi. Tudi v Carigradu so se čutili močni sunki.

* (Dva vlaka vkupe trčila.) Na kolo-dvoru Sandy na severnej francoskej železnici sta vsled nepredvidnosti železničnega osebja trčila tovorni in osebni vlak, jeden mašinist je mrtev, 31 oseb lahko ranjenih.

* (Površje morja.) Atlansko morje zavzema 79.721.274, indijsko 73.325.872, južno morje 161.125.673 □ kilometrov. Severno ledeno morje meri 15,300.000, sredozemsko morje 2.885.522, baltiško 400.000, rudeče morje 450.000 kilometrov itd. Površje vsega morja na zemlji znaša 374.057.712 □ km. površje kopne zemlje pa samo 136.056.379 □ kilometrov.

Narodne-gospodarske stvari.

Petrolejsko mesto Bakú.

Do novejšega časa bili smo vajeni, kadar je bil govor o petroleji, misliti na prostrano Ameriko, na bogate vrelce kamenega olja in še bogateje tako zvane „petrolejske barone“, in slednjih mnogobrojne milijone dolarjev. V zadnji čas pa se naša pozornost deli mej Ameriko in Rusijo, in že skoro danes, ako pa to ne, pa vsaj v jako kratkem času bode Evropa lahko pogrešala petroleja od onkraj antlanskega morja, ker se jej od strani Rusije bliže in ceneje ponuja. V divnem čestu opevanem Kavkazu, zasledili so že začetkom tega leta petroleja vrelce, a stoprav sedaj razvila se je obrtnija s tem zemeljskim proizvodom tako mogočno, da je mesto Bakú postalo za rusko trgovino mesto izredne važnosti, da je nekdanj mali, neznamenit kraj povzdignil se v svetovno imenitno tržišče.

Čujmo tedaj, kaj in kako piše o tem mestu angleški politik C. Marvin v svojem najnovejšem delu: „The Russians at Merv aud Herat aud their Power of invading India.“

Ruska provinca v kateri je Bakú, pripadala je do 1723 l. perzijskej državi, še le Peter I si jo je podvrget, a cesarica Ana dala jo je l. 1735 Perziji nazaj. L. 1806 prišla je pod Rusijo ter postala

doména krone. Že takrat imeli so znanje o podzemeljskem prirodnem bogastvu in že takrat se je izdal ukaz za pridobivanje petroleja, vendar se je pričela trgovina v mestu Bakú še le l. 1813. Iz tistega časa našli so celo v arhivu v Tiflisu narisano po kmetu Paninu Basiljevu Dubininu izumljen stroj za čiščenje (rafinovanje) petroleja. A kljub temu, da so že takrat bile bistre glavice, ki so nameravale v velikih dimenzijah pričeti pridelovanje, vendar ni prišlo do pravega energičnega dela, in pridobljeno olje izvažalo se je večinoma le v Perzijo, ker se na vse predloge in nasvete na merodajnem mestu ni oziralo. Trгоvec Merzoev jemal je leto za letom petrolej v zakup in ker je imel na ta način nekaj monopol v rokah in se mu konkurence ni bilo bati, bil je zadovoljen, ako je na leto 25.000 do 60.000 sodov surovega petroleja dobival in mu ni bilo treba stroškov za nove naprave in stroje.

Tudi, ko so 1859. l. v Pensilvaniji razkrili petrolejeve vrelce in je Amerika s tem novim proizvodom pričela velikansko obrtaio in svetovno trgovino, ni se vznemirjal, temveč mirno gledal, kako so podjetni Amerikanci vedno dalje segali in celo v sveto Rusijo prodrli in tam zavzeli stališče, katero bi bilo moralo že davno Bakú zavzemati. L. 1862 dobili so v Bakú 50.000, v Ameriki pa 2.500.000 sodov, tedaj petdesetkrat več. Kolika izguba narodnega premoženja, če primerjamo samo ti številki!

Ruska vlada, ki ima v gospodarskih zadevah jako pazno oko, vendar ni prišla stvari na dno, še le pozneje, uvidevši, da je amerikaški petrolej uničil poprej toli cvetočo trgovino z lojem, začela je postopati energično, ter l. 1872 trgovcu Merzoevu odvzela monopol. O t. dobe navstal je nov red.

Vse ozemlje, kjer se nahaja petrolej, preiskali so strokovnjaki ter našli, da je to ozemlje petkrat toliko, kakor otok Wight. Večina je carjeva, ki je 270 oral podaril zaslužnim dostojanstvenikom, tako 10 oral generalu Lazarevu, poznatemu po slavnem in nečutenem naskoku na tranjavo Kars.

Jedva bil je odstranjen monopol, že se je pričelo živahnejše delovanje, in leta 1872 se namesto 62.500 že dobili 212.000 sodov. Odsehdob pa se je pridobivalo čim dalje več petroleja. L. 1875 že 850.000, potem 1.400.000, 2.000.000, 2.500.000, l. 1879 tri milijone, l. 1882 pa 5 milijonov sodov, kajti petroleja je tolika množina v zemlji, da je, ko so jeden vrelce navrtali, navstal 40 čevljev visok vodomet.

Kakor kažejo navedene številke povzdignila se je produkcija v velikanske meri, baš zaradi tega pa so navstale druge ovire in težave. Kako spraviti toliko množino te tekočine na trge v Rusiji in po Evropi?

Ogromni stroški za prevoz podražili so Bakuski petrolej tako silno, da v Peterburgu ni mogel tekmovali z amerikaškim. Treba je bilo tedaj misliti, kako olajšati prevoz, promet. A kakor je že v taci slučajih, večina držala se je starega kopita, izjema je bila jedna sama firma bratje Nobel, zmej katerih je Ljudevit Nobel izumil in načrtal ugodnejši način prevažanja. A ko se je obrnil do družih producentov v Bakú, na „Parobrodno kaspisko družbo“, na železnično družbo Griaže-Caricin odrekli so mu vso pomoč, dasi jim je ponujal veliki delež čistega dobička. Rogali so se njemu in njegovej ideji, primoran je bil tedaj začeti na svojo roko. Za njegov načrt trebalo je 10 milijonov rubljev. Jeden del te glavnice dal je sam, ostalo dobil je od kapitalistov, ki so pozneje z njim sklenili delniško društvo. (Prvotni kapital so v teku preteklega meseca zopet pomnožili za 15 milijonov rubljev.) Ko je bil denar vkupe, šel je ne delo. A k temu trebalo je več let. Sedaj je dovršeno in tako izvrstno, da nikomur več na um ne pade, rogati se. (Konec prih.)



Gg. pevci Ljublj. Čitalnice!

Podpisani odbor nujno prosi vse gg. pevce, kateri se o Binkoštih udeležé velike narodne svečanosti v Mozirji, pevske vaje polnoštevilno obiskovati.

Vaje so vsak torek in petek točno ob 8. uri zvečer v Čitalnici.

Na zdravje!

Pevski odbor.

Umrlí so v Ljubljani:

11. maja: Aleksander Tavčar, slikarjev sin, 39/4 leta, Gradišče št. 11, za vodenico. — Emil Smukavec, absolviran slušatelj viših šol, 22 let, Sv. Petra cesta št. 42, za jetiko. — Justina Škof, mizarjeva hči, 6 let, Sv. Petra cesta št. 6, za vnetjem možganov. — Jakob Rozman, umirovljeni c. kr. uradnik, 82 let, Mestni trg št. 3, za oslabljenjem.

12. maja: Karol Roitz, gostilničar, 30 let, Gradišče št. 7, za otrpnenjem možganov. — Leopold Kavčič, sin c. kr. pristava, 31/2 leta, Sv. Florijana ulice št. 10, za vnetjem sapnika. — Josip Renko, delavec, 33 let, Kolodvorske ulice št. 33, za jetiko.

13. maja: Marija Anžič, šivilja, 18 let, Konjušne ulice, za bramorko. — Jožefa Vukotič, zdravnikova vdova, 70 let, Rožne ulice št. 9, za vodenico.

14. maja: Julija Ledenik, sodnijskega svetnika hči, 18 let, Špitalske ulice št. 7, za jetiko.

15. maja: Cila Janežič, mesarjeva hči, 20 mesecev, Poljska cesta št. 25, za božjastjo. — Anton Dietz, krojač zdaj prisiljenec, 31 let, Poljski nasip št. 50, za srčno napako.

V deželnej bolnici:

9. maja: Marijana Zatlér, delavka, 21 let, za jetiko. — Anton Lončina, delavec, 43 let, za prisadom v črevih.

10. maja: Janez Turšič, delavec, 38 let, za jetiko.

12. maja: Anton Lampe, delavec, 28 let, za jetiko.

Tuji:

dne 14. maja.

Pri **Ston**: Schüller z Dunaja. — Koritnik iz Trnovega. — Blau z Dunaja.
Pri **Malič**: Hammer z Dunaja. — Schweighofer iz Brna. — Podprel iz Gradca.
Pri **avstrijskem cesarju**: Vitez pl. Reekenschuss z Dunaja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
14. maja	7. zjutraj	737.04 mm.	+14.2° C	sl. vzh.	jas.	0.00 mm.
	2. pop.	735.26 mm.	+26.6° C	sl. jz.	jas.	
	9. zvečer	734.70 mm.	+17.6° C	sl. jz.	d. jas.	

Srednja temperatura +19.4°, za 5.6° nad normalom.

Dunajska borza.

dne 15. maja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta a	80 gld.	70	kr.
Srebrna renta	81	30	"
Zlata renta	101	55	"
5% marcna renta	96	15	"
Akcije narodne banke	854	—	"
Kreditne akcije	319	40	"
London	121	70	"
Srebro	—	—	"
Napol.	9	66	"
C. kr. cekini	5	73	"
Nemške marke	59	55	"
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	124	"
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	173	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	101	65	"
Ogrska zlata renta 6%	122	50	"
" " papirna renta 5%	92	55	"
" " papirna renta 5%	89	10	"
5% štajerske zemljišč. od vez. oblig.	104	50	"
Dunavska reg. srečke 5%	100 gld.	115	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	123	50	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	108	30	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	107	25	"
Kreditne srečke	100 gld.	176	"
Rudolfove srečke	10	19	"
Akcije anglo-avstr. banke	120	113	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	216	50	"

Poslano.

(15—12)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
poznate kas najbolje okrepljujuče piče,
I kas izkušan lek proti trajnom kašlju plućevine I
želudca bolesti grkljana I proti mēhurnim kataru,
HINKE MATTONIJA
Karlovi vari i Widn.

„FONCIERE“

Peštansko zavarovalno društvo.

3 milijone goldinarjev delniškega kapitala in nad 7 milijonov goldinarjev rezervnih zakladov in letnih zavarovalnin.

Račun za leto 1883 kaže dohodkov od zavarovanja za ogenj, točo, prevanjanje in življenje i. t. d. 6,542.323 gld. 29 kr.
in čistega dobička 168.625 " 23 "

Za leto 1883 izplačuje se na delnico (100 gld.) po 5 gld.
„FONCIERE“, Peštansko zavarovalno društvo, se šteje mej najimoviteje zavarovalne zavode.

To društvo zavaruje po najugodnejših pogojih
proti škodi po ognji: poslopja in premakljivo blago,
proti zlomu ali razpoki: zrcala in zrcalne šipe, in
življenje človeško i. t. d.

(326—1) Vsakovrstne škode se takoj in prav dobro plačujejo.

Razjasnila daje in naročila vsprejema ter točno izvršuje

Franc Drenik, glavni opravnik „FONCIERE“, Peštanskega zavarovalnega društva.

Št. 988.

(336—1)

Razglas.

Mesto Ljubljansko proda svoj ob Tržaškej cesti pod c. kr. tovarno za tobak ležeči, ograjeni, sedaj za drevnino rabljeni vrt, ki meri 613 □ sežnjev. Podpisani magistrat vsprejema v uradnih urah

do 31. maja t. l.

dottične pismene ali ustne ponudbe.

Mestni magistrat v Ljubljani.

v 8. dan maja 1884.

Podpisani s tem naznanja, da je odprl
prodajalnico glasbenih instrumentov
v Ljubljani, na Dunajskej cesti št. 3,

in prodaja: vse instrumente iz lesa in ploščevine, citre, strune za gosli, citre in klavirje in druge njih dela; poprave se tudi točno in ceno izvršujejo.

(320—2) S spoštovanjem Alb. Roncetti.

HENRIK URBAN,
specerijska prodajalnica
na debelo in drobno,
„zur blauen Kugel“,
Maribor, Magdaleno predmestje,
priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnega
specerijskega blaga
po kolikor mogoče nizkih cenah z zagotovilom solidne postrežbe. (316—2)

Mejnarodna linija.
Iz Trsta v Novi-Jork in Brazilijo.

Veliki prvorazredni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „Britannia“, 4200 ton, v 15. dan maja.
„East Anglia“, 3400 „ v 10. „ junija.

Kajuta za potnike 200 gld. — Vmesni krov 60 gld.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na

Emiliano d' Ant. Poglajen,
generalni agent.

Potniki naj se pa obrnejo na J. TERKULE, generalnega pasažnega agenta, Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu. (291—8)

VIZITNICE

priporoča

„NARODNA TISKARNA“
v Ljubljani.

Okrajna posojilnica v Ljutomeru

imela je koncem leta 1883 skupaj 279 udov. Mej tekom leta 1883 je iz društva izstopilo 36 udov, a pristopilo zopet 24. Ker ima vsak ud le po jeden opravljeni delež, po tem takem je vseh opravljenih deležev skupaj 279 zastopanih, kateri deleži pa predstavljajo skupaj svoto od 17.537 gld. 5 kr. — Na opravljenih deležih je v računskem letu izplačanih 1079 gld. 81 kr., a vplačanih 1515 gld. 99 kr.
Opravljeni deleži nabirajo se v letnih prispekih po 6 gld., in vsled sklepa občnega zbora 1882. leta mora opravljeni delež znašati 100 gld.
V letu 1883 je skupaj vsprejetih: 61.485 gld. 81 kr., a izdanih: 54.648 gld. 27 kr., denarni ostanek 6837 gld. 54 kr.
Koncem leta 1883 kaže

(335)

Imetek.

Bilanca.

Dolgovi.

	gld.	kr.		gld.	kr.
1 Vrednost menjic	109149	—	1 Opravljeni deleži	16596	53
2 Dolžne obresti	2840	07	Kapitalizovane obresti	940	52
3 Vrednost inventara	296	35 1/2	2 Terjatva hranilničarjev 90495	12	
4 Gotovina	6837	54	Kapitalizovane obresti	4772	58
5 Vloga pri Ljutomerski hranilnici	gl. 2800	—	3 Terjatva rezerv. fonda		
Obresti od iste	184	86	Koncem leta 1882	5839	91
			Dobiček od leta 1882	551	52 1/2
			Pristopnine leta 1883	24	—
				6415	43 1/2
			Obresti od leta 1883	383	46 1/2
					6798 90
			4 Terjatva fonda za mo-		
			goče zrupe	624	23
			Obresti od leta 1883	37	44
					661 67
			5 Naprej vsprejete obresti	1260	34
			6 Pridobitek	582	16 1/2
				122107	82 1/2
				122107	82 1/2

Plznsko uležano pivo.

Usojamo si s tem naznanjati, da se je točarenje našega piva pričelo v 8. dan maja t. l., ter pričakujemo z veseljem obilnih naročil.

Meščanska pivovarna v Plznu,
ustanovljena leta 1842.

Glavna zaloga v Gradci pri F. SCHEDIOWY,
Annenstrasse 35.

(328—2)